

Instytut Rozwoju Gospodarczego

SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE

Stanisław Kluza

Oskar Krzesicki

KONIUNKTURA W BANKOWOŚCI

Lipiec – Wrzesień 2019

ISSN 2392-3733

Badanie okresowe nr 82

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz)
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Stanisław Kluza
Oskar Krzesicki
Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
<http://www.sgh.waw.pl/instituty/irg/>

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2019

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3733

Nr rej. PR 18394

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury nr 82, realizowanego przez IRG SGH według metodyki opisanej na stronie: <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>. W badaniu wzięło udział 15 banków.

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	6
	1) Wskaźnik koniunktury w bankowości	6
	2) Wynik z działalności bankowej (netto)	7
	3) Warunki prowadzenia działalności bankowej	7
	4) Wielkość wypracowanego zysku	8
	5) Jakość portfela należności	8
	6) Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi	9
	7) Wielkość zatrudnienia	9
	8) Czynniki ograniczające rozwój banków	10
	9) Inwestycje kapitałowe	10
	10) <i>Spread</i> (rozstęp) między oprocentowaniem kredytów i depozytów	11
	11) Kurs PLN względem parytetu (koszyka walut).....	11
	12) Stopy procentowe NBP (ogólna tendencja)	11
	13) Ogólna sytuacja polskiej gospodarki	12
	14) Ogólna sytuacja sektora finansowego na tle polskiej gospodarki	12
	15) Wynik na operacjach <i>reverse-repo</i> (pomniejszony o <i>repo</i>)	12
	16) Poziom inflacji	13
	17) Realna podaż pieniądza	13
III.	SUMMARY.....	14

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W II kwartale 2019 r. wartość wskaźnika koniunktury w sektorze bankowym IRG SGH (IRGBAN) wzrosła, osiągając poziom 11,9 punktu. Wynik ten jest o 33,1 pkt wyższy od wartości z pierwszego kwartału, lecz niższy (o 14,8 pkt) od przewidywanego w poprzednim badaniu. Na wzrost wartości wskaźnika wpłynęły zwiększenie się wyniku netto z działalności bankowej oraz wzrost wypracowanego zysku. Banki nie spodziewają się większych zmian w sytuacji sektora w trzecim kwartale 2019 r.; wartość wskaźnika prognostycznego wynosi 11,1 pkt.

2. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wynik z działalności bankowej (netto) wzrosła w ciągu kwartału aż o 73,8 pkt do wysokości 57,1 pkt. Obecny wynik okazał się wyższy od przewidywanego przed trzema miesiącami o 10,5 pkt. Banki prognozują pogorszenie się wyniku z działalności bankowej w III kwartale 2019 r.; wartość salda prognostycznego wynosi 33,3 pkt.

3. Zgodnie z przewidywaniami w drugim kwartale 2019 r. poprawiły się warunki prowadzenia działalności bankowej. Wartość salda wzrosła z poziomu -27,8 pkt do wysokości -7,1 pkt. Spodziewane jest pogorszenie się warunków prowadzenia działalności bankowej w trzecim kwartale roku; wartość salda prognostycznego jest równa -25 pkt.

4. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zysku wynosi -21,4 pkt, o 28,6 pkt więcej niż w I kwartale 2019 r. Okazała się jednak niższa (o 54,8 pkt) od oczekiwanej w poprzednim kwartale. Banki spodziewają się, że w kolejnym kwartale zyski będą nadal rosły; wartość salda prognostycznego wynosi 8,3 pkt.

5. Pogorszyła się jakość portfela należności. Wartość salda spadła do -7,1 pkt z poziomu 11,1 pkt. Jest również niższa od przewidywanej w pierwszym kwartale (o 20,5 pkt). Ankietowani spodziewają się poprawy jakości portfela w trzecim kwartale 2019 r.; wartość salda prognoz wynosi 8,3 pkt.

6. Zmniejszyło się ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi. Wartość salda wynosi 14,3 pkt i jest niższa niż w poprzednim kwartale o 7,9 pkt. Większość banków (85,7%) nie zgłosiło jednak zmian w popycie na swoje usługi. Spodziewany jest dalszy spadek zainteresowania usługami bankowymi w III kwartale 2019 r.; wartość salda przewidywań wynosi 8,3 pkt.

7. W drugim kwartale 2019 r. banki po raz pierwszy od dawna nie zmniejszyły wielkości zatrudnienia. Wartość salda jest zaledwie o 2,9 pkt niższa od wartości z poprzedniego kwartału i wynosi 0,0 pkt, tj. dokładnie tyle, ile banki przewidywały przed kwartałem. Planowane są jednak cięcia w zatrudnieniu w trzecim kwartale, a wartość salda prognostycznego wynosi -8,3 pkt.

8. W ocenie ankietowanych nie zmieniła się dolegliwość barier rozwoju działalności banków. Wśród głównych czynników ją krępujących niezmiennie wymieniane są: bariery prawne (61,1% wskazań), obciążenia podatkowe (44,4%) oraz trudności z pozyskaniem klientów (44,4%). W kolejnym kwartale rozwój banków będzie najprawdopodobniej pod wpływem tych samych ograniczeń.

9. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o inwestycje kapitałowe wzrosła w porównaniu z pierwszym kwartałem o 27,3 pkt, z poziomu -5,9 pkt do wysokości 21,4 pkt. Oznacza to, że banki odbudowują swoje pozycje inwestycyjne. Oceny ankietowanych wskazują na dalszy wzrost inwestycji kapitałowych w trzecim kwartale 2019 r.; wartość salda prognostycznego wynosi 33,3 pkt.

10. Udział banków, które spodziewają się, że wielkość *spreadu* nie zmieni się w III kwartale, wynosi 69,2%. Pozostali ankietowani przewidują jej wzrost. Banki prognozują stabilizację *spreadu*

w okresie kolejnych 12 miesięcy – ocenia tak 63,6% badanych; 27,3% przewiduje jego wzrost, a 9,1% spodziewa się spadku.

11. Banki przewidują, że w trzecim kwartale br. wartość polskiej waluty wzrośnie (53,8% badanych), natomiast 38,5% nie spodziewa się zmiany wartości złotego. W ocenie ankietowanych w długim okresie (12 miesięcy) nastąpi aprecjacja polskiej waluty (53,8%). Jedynie 15,4% badanych wskazuje na możliwą deprecjację.

12. Aż 93,3% banków spodziewa się utrzymania przez NBP stóp procentowych na obecnym poziomie w III kwartale 2019 r. Niewiele mniej (92,9%) przewiduje, że obecny poziom stóp utrzyma się również przez kolejne 12 miesięcy.

13. Od IV kwartału 2008 r. większość uczestników badania koniunktury w sektorze bankowym nie spodziewa się znaczącej zmiany sytuacji gospodarczej w kraju. Nie inaczej było w drugim kwartale br. Odsetek ankietowanych oceniających, że w III kwartale 2019 r. sytuacja ogólnogospodarcza nie ulegnie zmianie, wynosi 76,9%. Pozostałe banki wskazują bądź na poprawę (15,4%), bądź na pogorszenie się (7,7%). Prognozy długookresowe (na 12 miesięcy) są podobne (83,3% brak zmiany, 16,7% poprawa).

14. Podobnie kształtują się również opinie o sytuacji sektora finansowego na tle sytuacji w polskiej gospodarce. Odsetek banków, które nie spodziewają się zmian w sytuacji branży w krótkiej perspektywie, wynosi 86,7%. Pozostali ankietowani wskazują po równo na negatywne lub pozytywne krótkookresowe perspektywy dla branży finansowej. Przewidywania długookresowe (na 12 miesięcy) są nieco odmienne – 71,4% badanych nie przewiduje zmian, podczas gdy 28,6% spodziewa się pogorszenia się sytuacji banków.

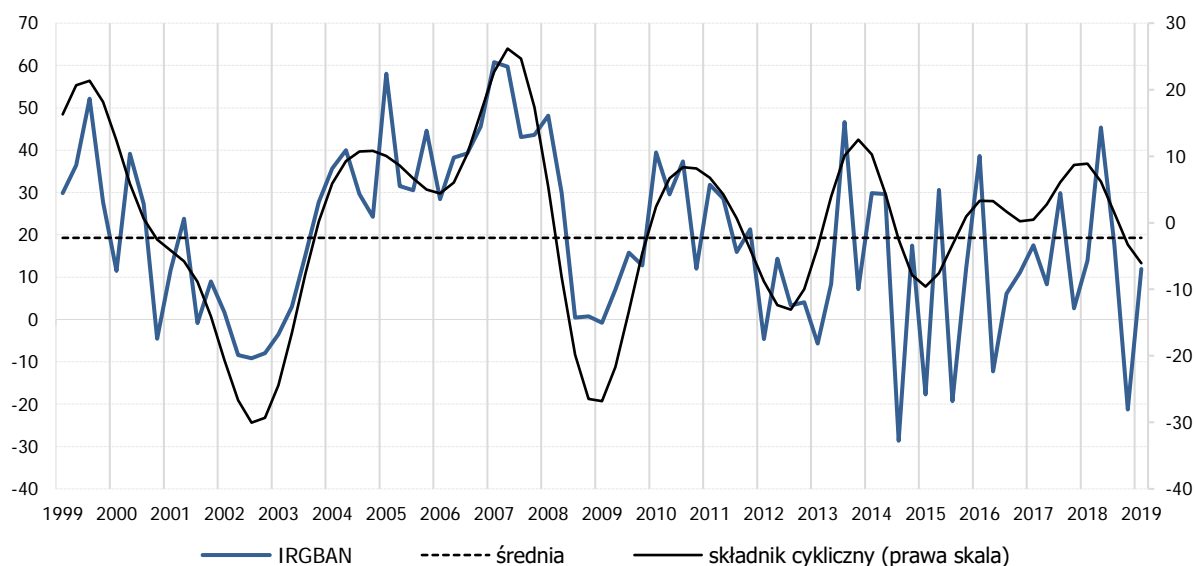
15. Większość ankietowanych (75%) przewiduje, że obecny wynik na operacjach *reverse-repo* w III kwartale 2019 r. pozostanie bez zmiany. 16,7% banków prognozuje jego spadek, a 8,3% wzrost. Podobna jest struktura przewidywań długookresowych – 66,7% banków nie spodziewa się zmiany, 8,3% przewiduje wzrost zysku z operacji *reverse-repo*, a 25% jego spadek.

16. Inflacja sięgnęła w lipcu 2019 r. poziomu 2,9% w ujęciu rocznym, co oznacza nieznaczny wzrost cen. Uczestnicy badania koniunktury bankowej spodziewają się wzrostu inflacji zarówno w III kwartale 2019 r. (84,6%), jak i w ciągu kolejnych 12 miesięcy (92,3%).

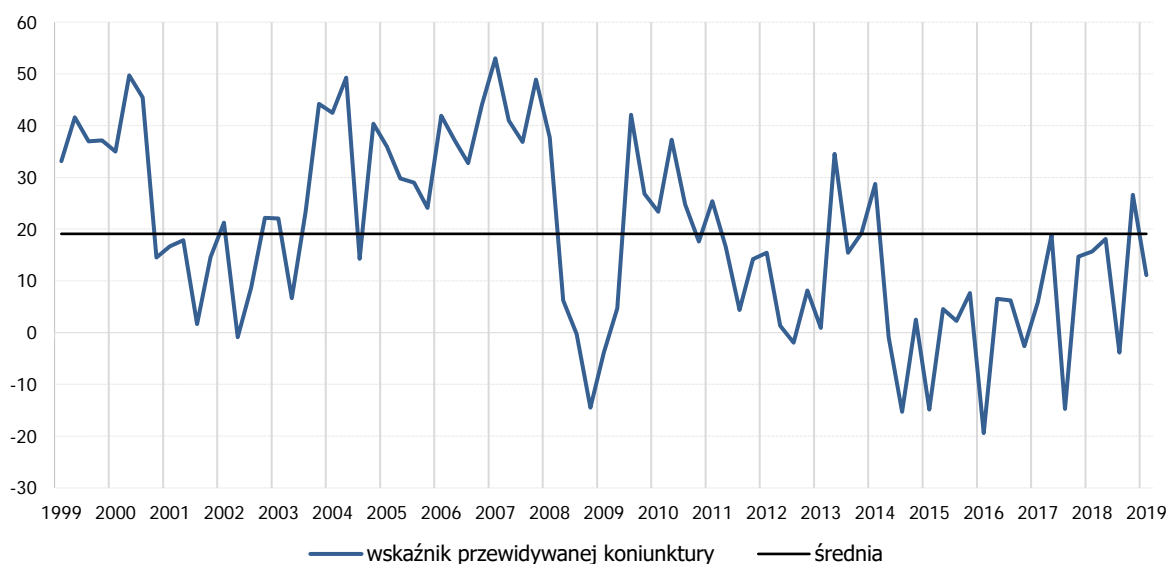
17. Banki spodziewają się, że realna podaż pieniądza w trzecim kwartale br. zwiększy się (69,2%). 23,1% ankietowanych nie przewiduje zmiany, a jedynie 7,7% prognozuje spadek. Długookresowe przewidywania (na 12 miesięcy) są jednakowe co krótkookresowe.

II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

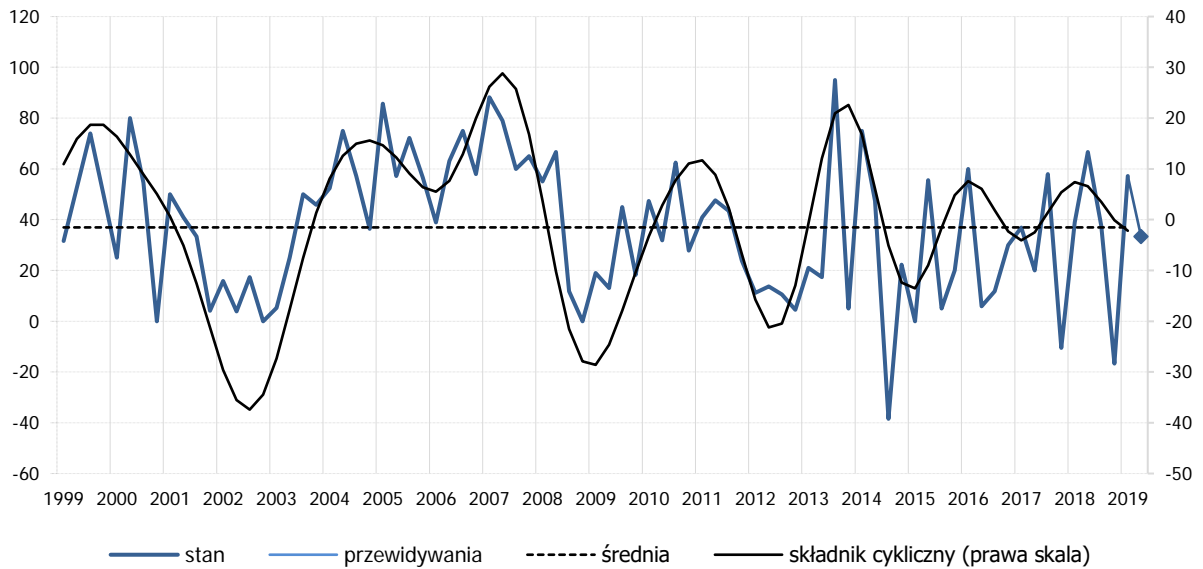
1. Wskaźnik koniunktury w sektorze bankowym

	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019
wskaźnik koniunktury (IRGBAN)	2,6	13,9	45,3	17,7	-21,2	11,9
wskaźnik prognozowanej koniunktury	14,7	15,7	18,1	-3,8	26,7	11,1

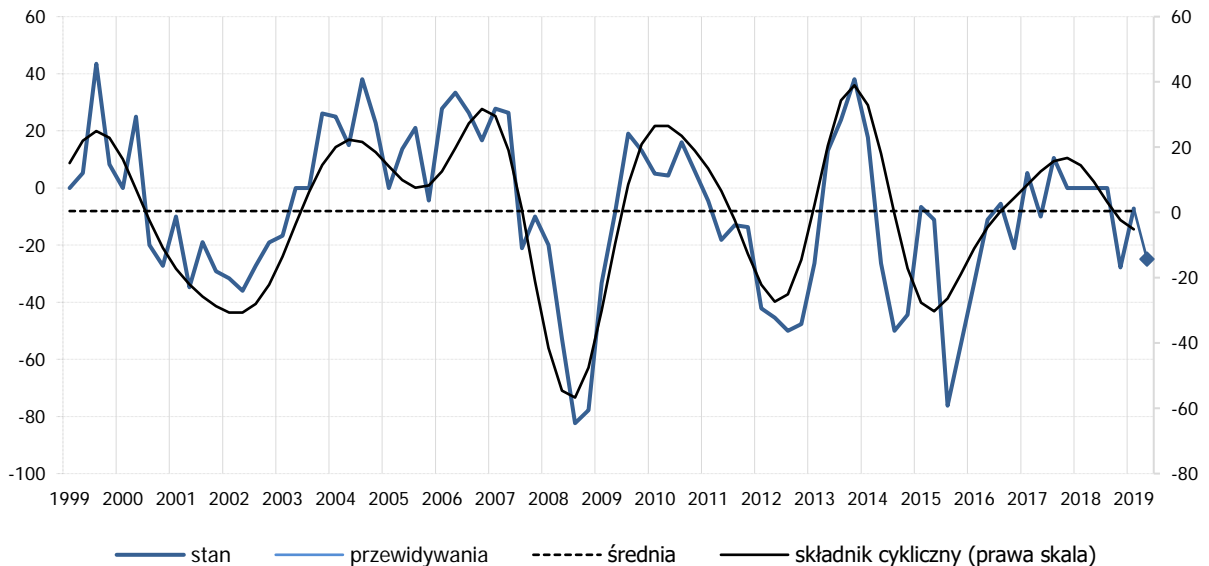

2. Wynik z działalności bankowej (netto)

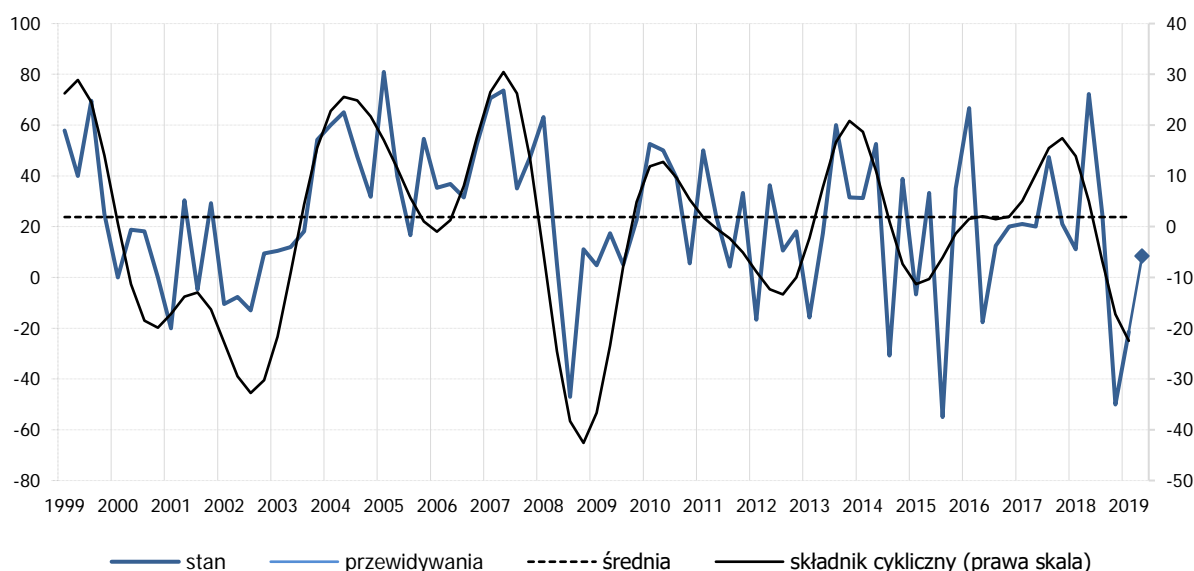
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	przewidywania
1. wzrost	61,1	72,2	62,5	33,3	64,3	50,0
2. brak zmiany	16,7	22,2	12,5	16,7	28,6	33,3
3. spadek	22,2	5,6	25,0	50,0	7,1	16,7
saldo (1.-3.)	38,9	66,7	37,5	-16,7	57,1	33,3

3. Warunki prowadzenia działalności bankowej

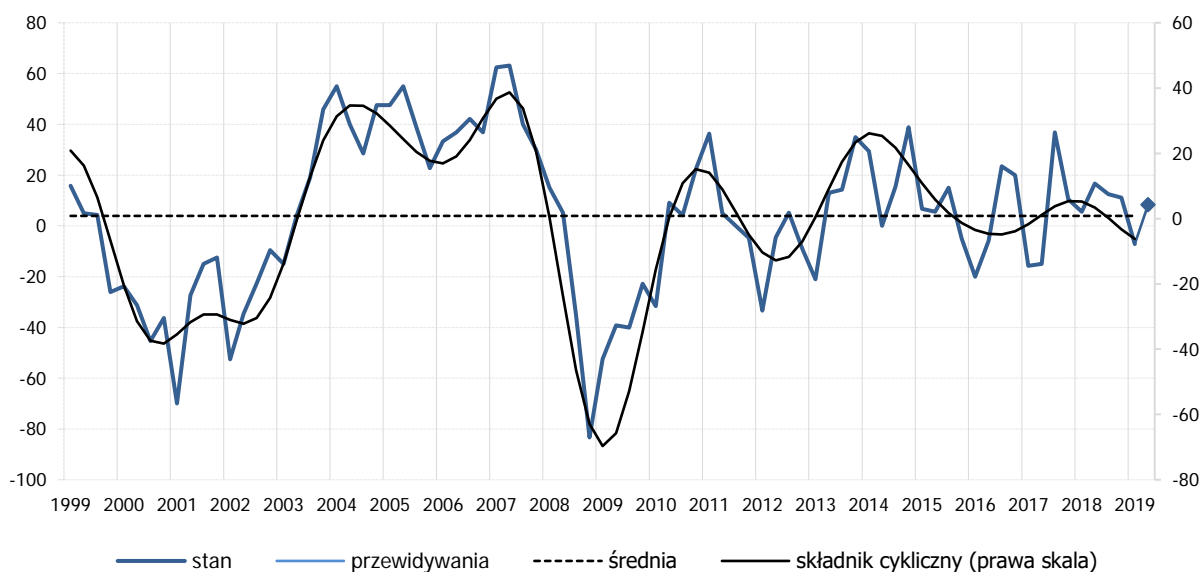
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	przewidywania
1. poprawa	5,6	0,0	6,3	0,0	0,0	0,0
2. brak zmiany	88,9	100,0	87,5	72,2	92,9	75,0
3. pogorszenie	5,6	0,0	6,3	27,8	7,1	25,0
saldo (1.-3.)	0,0	0,0	0,0	-27,8	-7,1	-25,0

4. Wielkość wypracowanego zysku

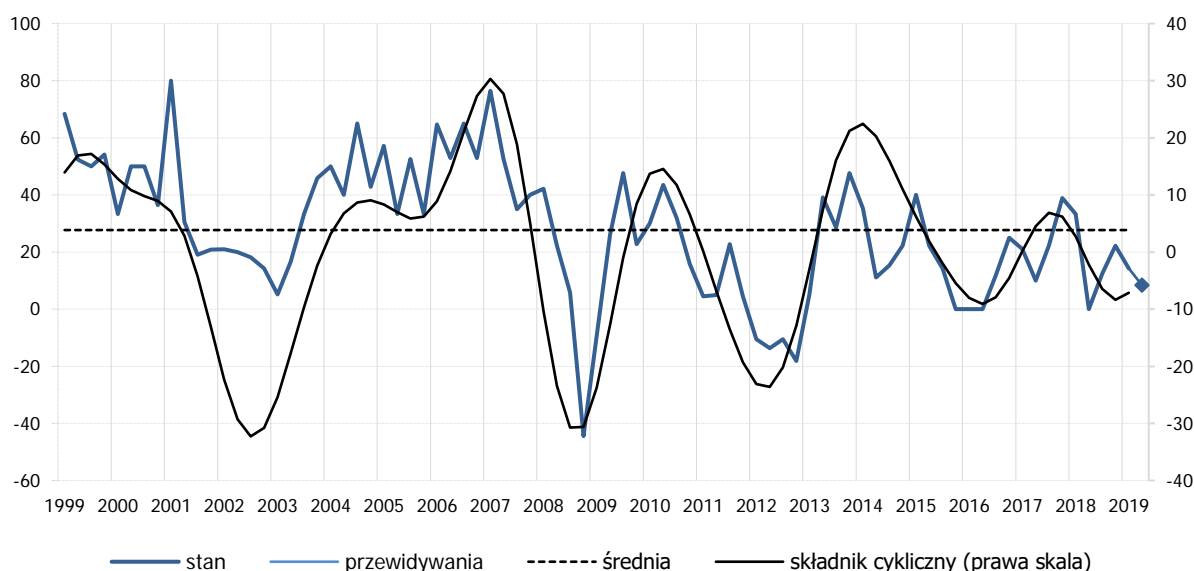
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	przewidywania
1. wzrost	44,4	77,8	56,3	16,7	28,6	33,3
2. brak zmiany	22,2	16,7	12,5	16,7	21,4	41,7
3. spadek	33,3	5,6	31,3	66,7	50,0	25,0
saldo (1.-3.)	11,1	72,2	25,0	-50,0	-21,4	8,3

5. Jakość portfela należności

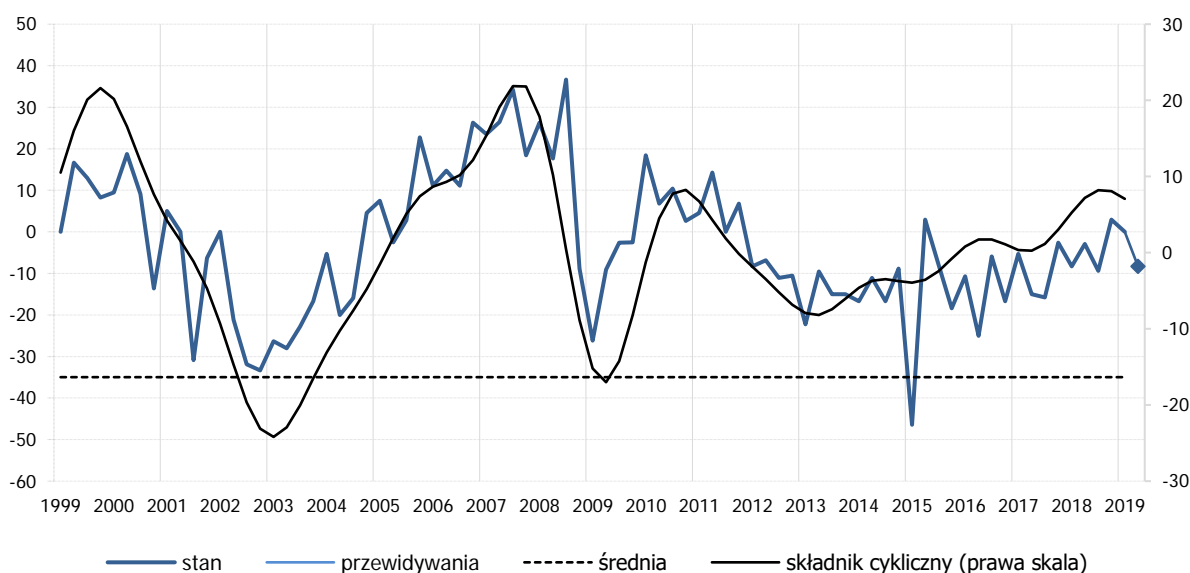
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	przewidywania
1. poprawa	22,2	27,8	25,0	27,8	28,6	25,0
2. brak zmiany	61,1	61,1	62,5	55,6	35,7	58,3
3. pogorszenie	16,7	11,1	12,5	16,7	35,7	16,7
saldo (1.-3.)	5,6	16,7	12,5	11,1	-7,1	8,3

6. Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi

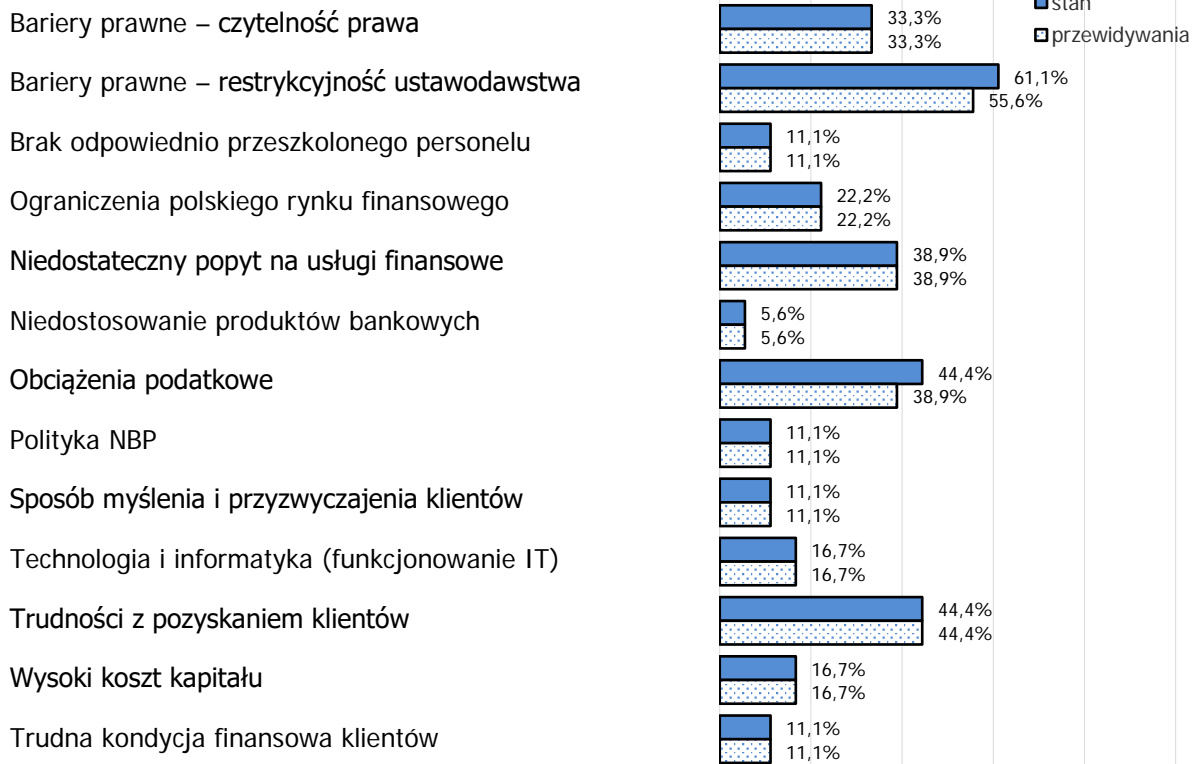
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	przewidywania
1. wzrost	33,3	5,9	12,5	22,2	14,3	8,3
2. brak zmiany	66,7	88,2	87,5	77,8	85,7	91,7
3. spadek	0,0	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0
saldo (1.-3.)	33,3	0,0	12,5	22,2	14,3	8,3

7. Wielkość zatrudnienia

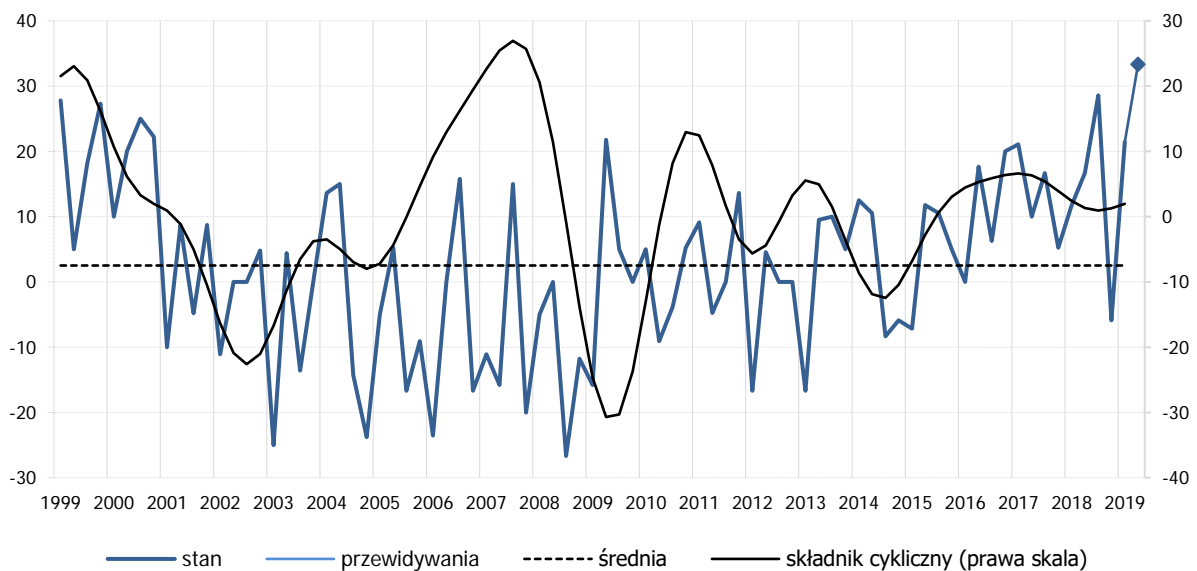

warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	przewidywania
1. wzrost >2,5%	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. wzrost <2,5%	22,2	41,2	18,8	35,3	42,9	16,7
3. brak zmiany	22,2	11,8	43,8	35,3	21,4	50,0
4. spadek <2,5%	50,0	47,1	37,5	29,4	28,6	33,3
5. spadek >2,5%	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1	0,0
saldo (1.+2.*0,5-4.*0,5-5.)	-8,3	-2,9	-9,4	2,9	0,0	-8,3

8. Czynniki ograniczające rozwój banków

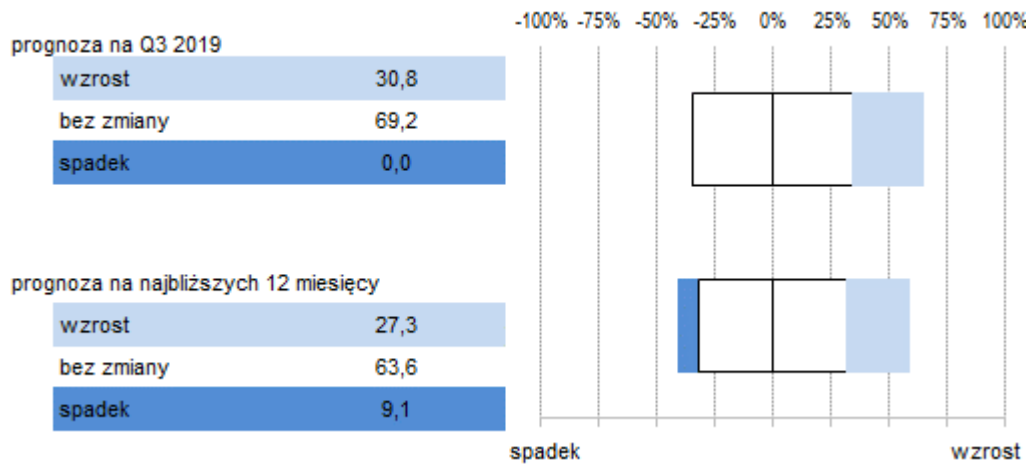

9. Inwestycje kapitałowe

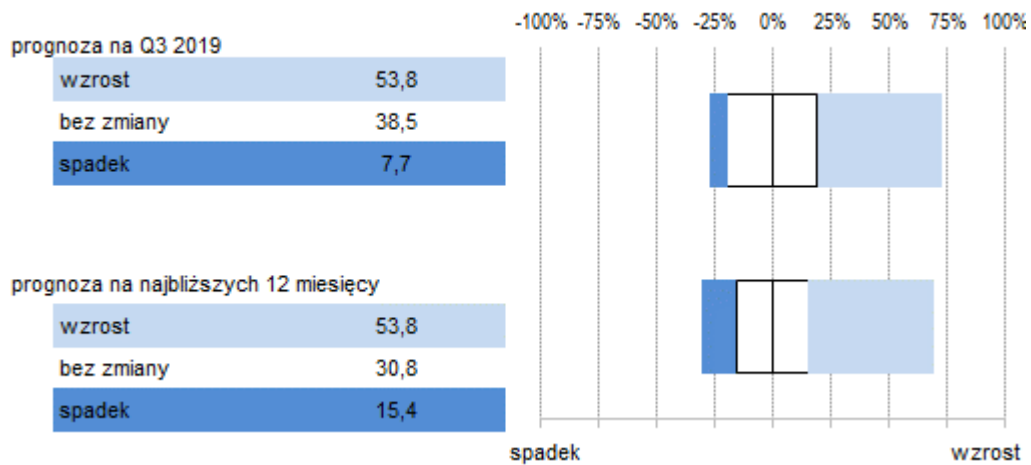

warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	przewidywania
1. wzrost	17,6	27,8	28,6	5,9	28,6	33,3
2. brak zmiany	76,5	61,1	71,4	82,4	64,3	66,7
3. spadek	5,9	11,1	0,0	11,8	7,1	0,0
saldo (1.-3.)	11,8	16,7	28,6	-5,9	21,4	33,3

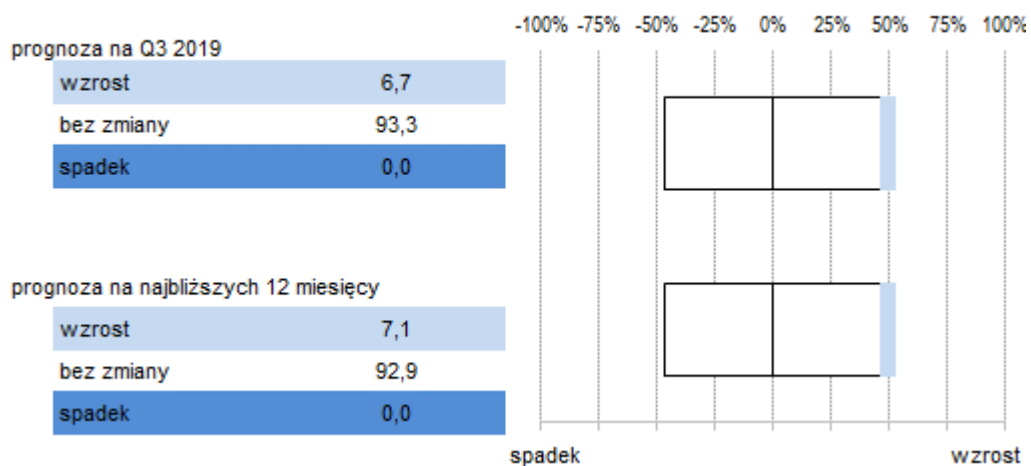
10. Spread (rozstęp) między oprocentowaniem kredytów i depozytów

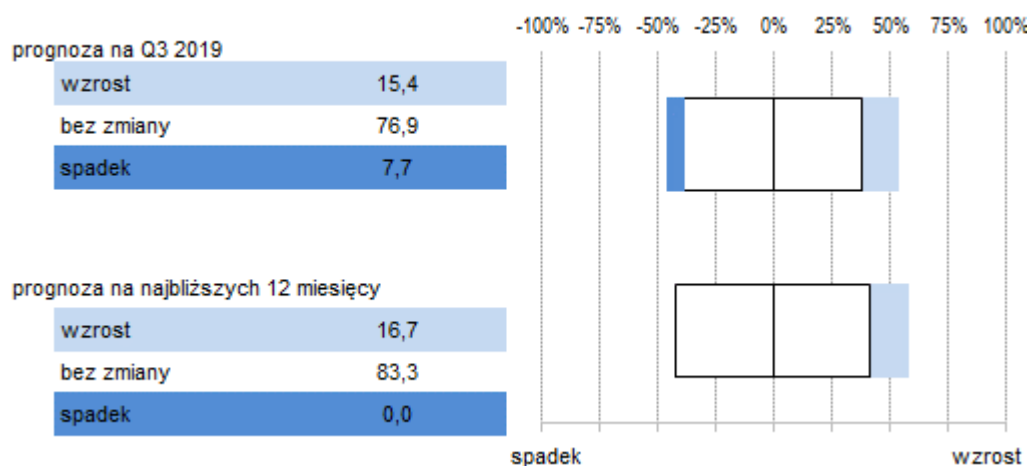
11. Kurs PLN względem parytetu (koszyka walut)

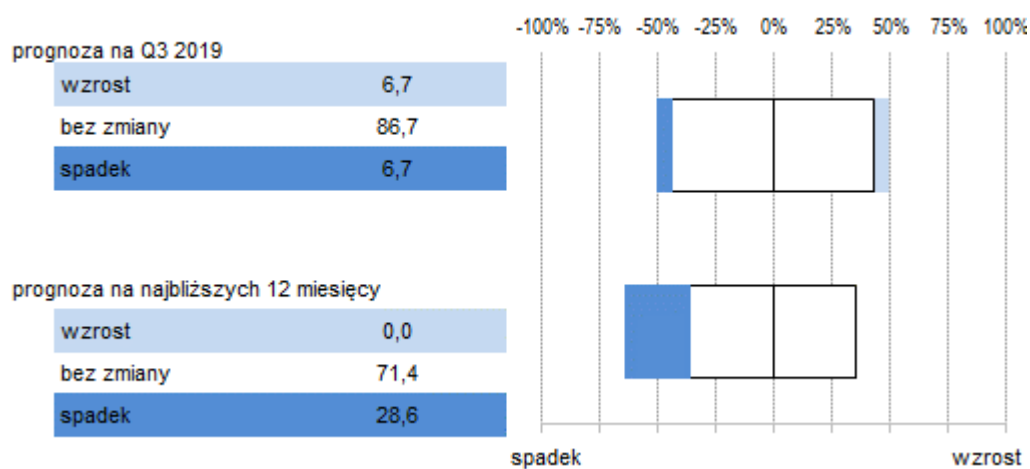
12. Stopy procentowe NBP (ogólna tendencja)

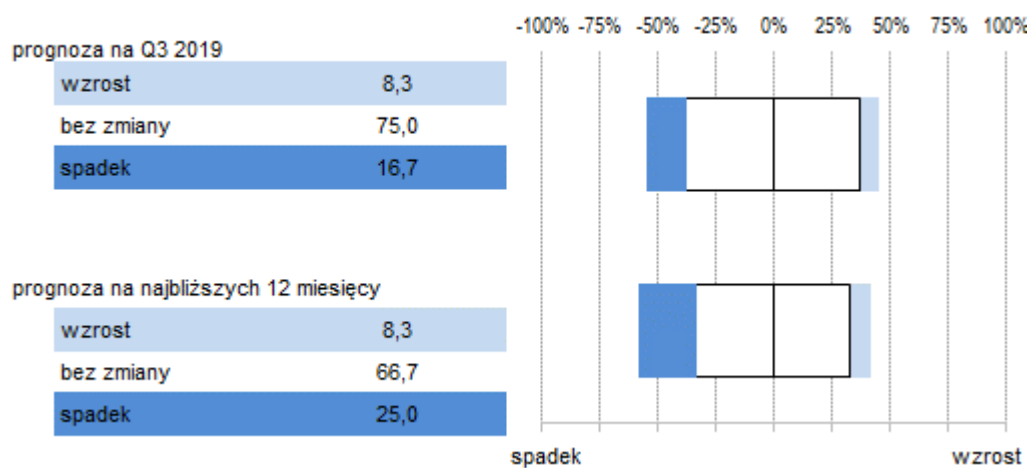
13. Ogólna sytuacja gospodarki polskiej niezależnie od sytuacji sektora finansowego

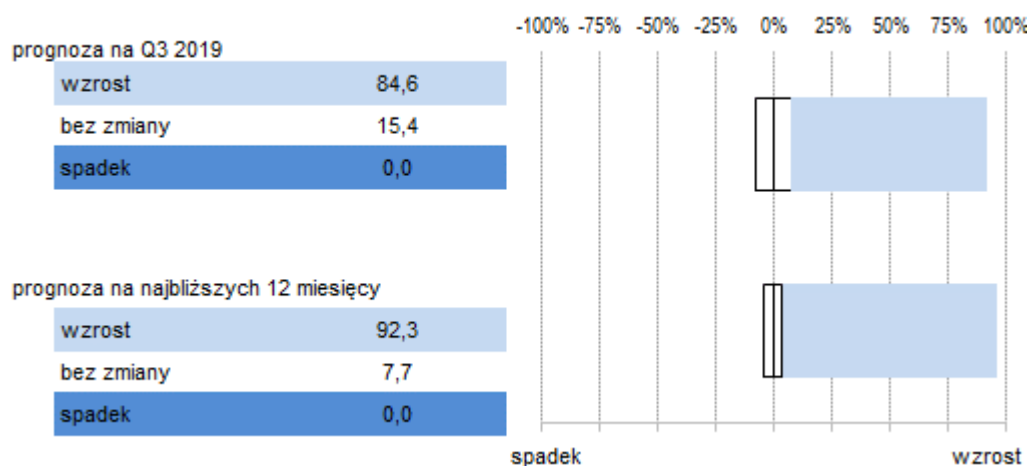
14. Ogólna sytuacja sektora finansowego na tle polskiej gospodarki

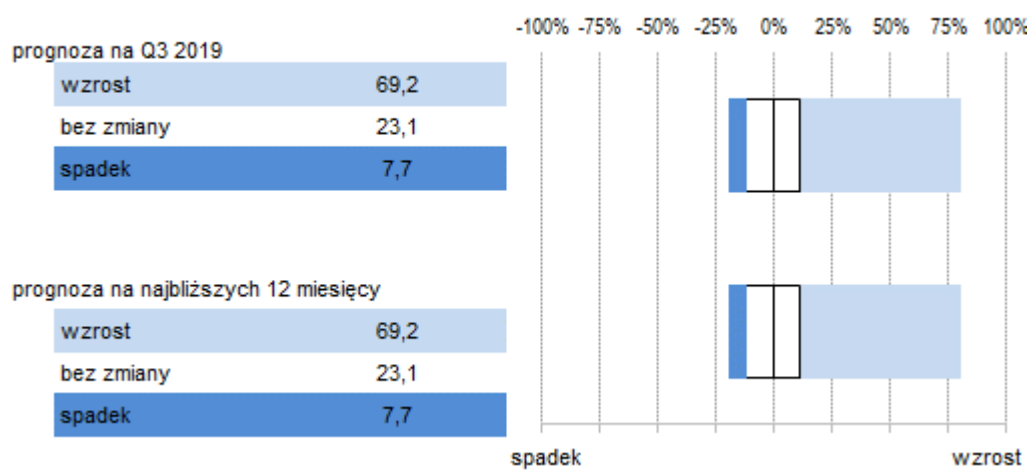
15. Wynik na operacjach *reverse-repo* (pomniejszony o *repo*)

16. Poziom inflacji

17. Realna podaż pieniądza

III. SUMMARY

In the 2nd quarter of 2019 the IRG SGH banking confidence indicator (IRGBAN) increased from -21,2 pts to 11,9 pts. The increase was mainly caused by a rise in the balances of the result on banking activity and profits. According to the surveyed banks, they still face some serious issues. The most significant ones are unstable laws and regulations, high tax burden and low demand for banking services. All factors combined are expected to diminish banks' profits in the 3rd quarter.